

ЛЕКІ АД ФЭЙКАЎ

Неабходна пашырыць сферу ўплыву айчынних СМІ

І справа не ў тым, каб абмежаваць свабоду меркаванняў — у інфармпрасторы ўсім павінна быць зручна і бяспечна.

Пра гэта заявіў Аляксандр Лукашэнка

на пасяджэнні Савета бяспекі Беларусі.

На ім абмеркавалі кібербяспеку, абарону дзяржавы ад інфармацыйных нападаў і практычныя меры для вырашэння гэтага пытання.

Галоўнай тэмай пасяджэння стаў праект Канцэпцыі інфармацыйнай бяспекі. Па словах кіраўніка дзяржавы, гэты дакумент распрацоўваўся па яго даручэнні ў планавым парадку з улікам усіх асаблівасцяў і няпростых тэндэнцый сучаснага становішча.

Ён звярнуў увагу, што ў распрацоўцы дакумента ўдзельнічалі не столькі начальнікі, колькі тыя людзі, якія «жывуць у нашым грамадстве, займаюцца навучкай, аналізуюць працэсы, што адбываюцца не толькі ў нашай дзяржаве, але і за яе межамі». Дзякуючы працы навукоўцаў, спецыялістаў, дзяржаўных служачых, чыноўнікаў быў створаны адпаведны праект.

Беларускі лідар канстатаваў, што цяпер інфармацыйная сфера набывае ключавое значэнне для любой дзяржавы і кожнага чалавека, які жыве ў гэтай дзяржаве. Павышаюцца ўсебаковыя інтарэсы людзей, узрастае значэнне камунікацыйных тэхналогій.

«Наша краіна дынамічна прасоўваецца ў фарміраванні інфармацыйнага грамадства. Больш за тое, знаходзіцца ў першых шэрагах гэтага руху, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Пра гэта красамоўна сведчаць сусветныя рэйтынгі, у якіх Беларусь знаходзіцца на досыць высокіх пазіцыях».

Паводле яго слоў, у краіне няўхільна павялічваецца колькасць электронных

рэсурсаў і камунікацый, а ў наступныя дзесяцігоддзі большасць галін будуць пераарыентаваны на новыя лічбавыя эканамічныя мадэлі.

Пры гэтым Прэзідэнт падкрэсліў: дзяржава, безумоўна, зацікаўленая ў тым, каб людзі атрымлівалі максімальна поўную і дакладную інфармацыю, мелі магчымасць абараніць свае асабістыя правы ў медыяпрасторы і ў цэлым павышалі камфортнасць жыцця за кошт найноўшых дасягненняў. «Разам з гэтым Беларусь, як і ўсе краіны, не можа ігнараваць прынцыпова новыя рызыкі, звязаныя з інфарматызацыяй. Прычым нарастанне ў свеце канфліктнасці, адсутнасць у гэтай сферы выразных правілаў паводзінаў ператвараюць гэтыя рызыкі ў рэальныя пагрозы канстытуцыйным асновам і ўсебаковаму развіццю любой дзяржавы», — сказаў беларускі лідар.

Неспакой у кіраўніка дзяржавы выклікае нарошчванне дэструктыўных уздзеянняў на грамадства, маніпуляванне масавай свядомасцю, распаўсюджванне недакладнай інфармацыі. На яго думку, менавіта з гэтага пачынаюцца сацыяльныя катаклізмы сучаснасці. У выніку, дадаў Аляксандр Лукашэнка, пакутуюць мільёны людзей, мяняецца палітычная карта свету. Адсоўваюцца на другі план агульнапрынятыя нормы маралі, жыццядзейнасць любой дзяржавы становіцца

ўсё больш залежнай ад камп'ютарных інцыдэнтаў.

«З улікам гэтых працэсаў патрабуецца эфектыўная дзейнасць дзяржавы па забеспячэнні інфармацыйнай бяспекі. Яна павінна абапірацца на разумную і разумна выбудаваную прававую аснову і адзінае разуменне стратэгічных мэт і агульных задач, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Разглядаючы сёння такое найважнейшае пытанне, трэба абмеркаваць і першачарговыя практычныя меры. Варта выразна разумець, якім чынам работа ў гэтай сферы будзе паляпшацца».

УКАЗАНЫ ДАДЗЕНЫ — ПРАЦУЙЦЕ

Прэзідэнт пазначыў некалькі аспектаў, якія былі прапанаваны на разгляд удзельнікам нарады.

Першы: па словах кіраўніка дзяржавы, неабходна больш уважліва падыходзіць да абароны галоўных канстытуцыйных асноў нашага грамадства, перш за ўсё звязаных з дзяржаўным суверэнітэтам. «Мы бачым, як інфармацыйнымі патокамі размываецца нацыянальны менталітэт, самабытнасць краін і народаў. Істотна змяняюцца сацыяльныя сувязі чалавека, стыль мыслення, спосабы зносін, успрыманне рэчаіснасці. Усяму гэтаму варта супрацьпаставіць прынцыпы гуманізму і справядлівасці, прыярытэты моцных сямейных адносін, здаровага ладу жыцця», — дадаў беларускі лідар.

Каб знайсці рашэнне гэтых праблем, ён заклікаў прысутных на нарадзе кіраўнікоў дзяржаўных органаў, членаў парламента выказаць сваё меркаванне.

Прэзідэнт таксама адзначыў, што пра ўсё гэта ён кажа не першы раз. Чаму няма рашэнняў? У якасці прычын такой сітуацыі ён назваў ляготу, бяздзейнасць і адсутнасць дысцыпліны. Аляксандр Лукашэнка папярэдзіў, што патрабаванне будзе адпаведнае.

«Не жадаецца працаваць — сыходзіце, а то мы здаровы лад жыцця, як і ўсе іншыя мерапрыемствы, запусцілі на ўзровень Прэзідэнта. Калі Прэзідэнт нейкім вокам — і нават не вокам, а бакавым нейкім зрокам — не ўбачыў праблему, яна вырашацца не будзе. Усе нечага чакаюць, нейкіх указанняў. Указанні раздадзеныя — пачынайце працаваць. Ад сродкаў масавай інфармацыі да гэтага самага здаровага ладу жыцця», — заявіў кіраўнік дзяржавы.

Не трэба ў плане актывізацыі дзейнасці забываць і пра эканоміку. Паводле слоў беларускага лідара, калі будзе працаваць і даваць вынікі эканоміка, то будзе ўсё астатняе — і бяспека, і кібербяспека, і стабільнасць у СМІ. Пры гэтым вынікі ў эканоміцы, уплыву Аляксандр Лукашэнка, наўпрост звязаныя з раней названымі дысцыплінай, стараннасцю, жаданнем нешта рабіць для краіны, сям'і, дзяцей і ўнукаў.

СІЛА СЛОВА

«Другое — тое, чаго ў нас страшэнна не хапае, — трэба пашырыць сферу ўплыву айчынних сродкаў масавай інфармацыі, — падкрэсліў Прэзідэнт. — І не баяцца выкарыстоўваць новыя формы работы ў медыяпрасторы. Трэба навучыцца адказваць распаўсюджвальнікам гэтых фэйкаў іх жа зброяй.

І мы гэта ўмеем рабіць, але чамусьці лічым — «ды ну, абдызецца, пранясе».

Галоўнае, дадаў Аляксандр Лукашэнка, хутка, выразна, максімальна поўна данесці да людзей праўдзівую інфармацыю. «Калі гэта не зробім мы, гэта зробіць за нас. Як цяпер нярэдка адбываецца. Але ведаецца, якую інфармацыю данясуць за нас, калі мы гэтага не зробім?», — дадаў рытарычнае пытанне беларускі лідар.

Неабходна прадпрымаць меры па павелічэнні аб'ёму, пашырэнні разнастайнасці і павышэнні якасці нацыянальнага вяшчання, даверу насельніцтва да афіцыйных масмедыя. Таксама кіраўнік дзяржавы даручыў прапрацаваць пытанне сістэмнага кантролю за распаўсюджваннем незаконнай інфармацыі, паколькі цяпер гэты кантроль ажыццяўляецца ад выпадку да выпадку. «Часам — з асцярогай, часам — пасля разваг пра нейкія палітычныя наступствы. Усе, хто сядзіць вась за гэтым сталом і там, насупраць мяне, вы — не палітыкі, вы — людзі, якія дакладна працуюць па сваім кірунку і абараняюць інтарэсы сваёй дзяржавы. Пакіньце палітыку Прэзідэнта», — заклікаў ён.

«Яшчэ раз хачу падкрэсліць — справа не ў тым, каб камусьці абмежаваць свабоду меркаванняў. Гэта не са мной. Павінен быць парадак, натуральна, усё павінна быць законна. Законы ў нас супердэмакратычныя, а дадаць нашу бяздзейнасць, недысцыплінаванасць, то ў нас увягуле ніякай дыктатуры, а поўная дэмакратыя, якой ні ў адной краіне свету няма. Усё гэта зразумела, павінен быць парадак, але ніхто нікому не павінен заважаць рот, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — У адваротным выпадку, як гэта было ў нас у гісторыі раней, усё перанясуць на кухню, і там будуць абмяркоўваць, як у народзе кажуць, абсмоктаць усё гэтыя пытанні. І рана ці позна гэта выльецца на вуліцу. Таму рабіць ні ў якім выпадку гэта нельга, ды гэта і немагчыма. Не толькі таму, што ў нас інтэрнэт з'явіўся — змянілася грамадства, планета змянілася».

Пры гэтым Прэзідэнт дадаў, што праўда заўсёды пераможа і фэйкі, і надуманыя меркаванні. На яго думку, у інфармацыйнай прасторы павінна быць зручна і бяспечна ўсім, а не асобным людзям, якія атрымліваюць выгаду за кошт інтарэсаў іншых. Па гэтым пытанні Прэзідэнт чакае прапанов ад міністра інфармацыі, кіраўнікоў СМІ і іншых службовых асоб.

НЕ ГАВОРЫМ, А РОБІМ

Важнае значэнне для ўстойлівага развіцця краіны мае бяспечнае функцы-

явананне сеткавай інфраструктуры. З гэтай нагоды беларускі лідар расказаў, што ў краіне шырока не рэкламуюць дзейнасць па забеспячэнні так званай кібербяспекі, аднак яна праводзіцца далёка не першы год і арганічна інтэграваная ў адпаведныя міжнародныя ўвагу, што пры гэтым Беларусь не агароджана ад кібератак і кіберзлачыннасці.

«Нягледзячы на тое, што мы займаемся гэтым не першы год, праблем куча, якія трэба вырашаць у гэтай сферы», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Аб мерах і іх эфектыўнасці ў гэтым кірунку Аляксандр Лукашэнка папрасіў далажыць міністра ўнутраных спраў, старшыню Следчага камітэта і іншых зацікаўленых службовых асоб. Ад Савета бяспекі кіраўнік дзяржавы чакае канкрэтных прапанов па ўсіх выкладзеных і іншых пытаннях.

«Самае галоўнае, што нас цікавіць, — гэта якія існуюць праблемы ў сферы, якая абмяркоўваецца? Менш пра дасягненні, а пра праблемы больш, якія трэба вырашаць. Што неабходна зрабіць у першую чаргу і ў перспектыве? Якія дадатковыя рашэнні павінны быць для гэтага прыняты на ўзроўні Прэзідэнта і ўрада?» — усё гэтыя пытанні беларускі лідар адрасаваў прысутным і перадаў слова дзяржаўнаму сакратару Савета бяспекі Беларусі Станіславу Засю.

У адказ дзяржсакратар расказаў, што ў адпаведнасці з даручэннем кіраўніка дзяржавы Дзяржсакратарыятам з непасрэдным удзелам шэрагу ведамстваў і спецыялістаў распрацаваны праект Канцэпцыі інфармацыйнай бяспекі. Усяго ў гэтай рабоце ўдзельнічала амаль 20 дзяржаўных органаў і арганізацый, вядучыя СМІ, дэпутаты, прадстаўнікі навукова-экспертнай супольнасці.

Тэзісы Канцэпцыі былі агучаны і абмеркаваны больш чым на 20 міжнародных сустрэчах і канферэнцыях.

У студзені бягучага года праект быў ухвалены міжведамаснай камісіяй па бяспецы ў інфармацыйнай сферы пры Савеце бяспекі. «Гэта выключна наш уласны, нідзе не запазычаны нацыянальны прадукт, разлічаны на шырокае ўнутранае і знешняе спажыванне, які развівае канцэпцыю нацыянальнай бяспекі», — дадаў ён.

Прызначэнне дакумента — надаць забеспячэнню бяспекі ў інфармацыйнай сферы ўпарадкаванасць, дадатковую канкрэтнасць і нацэленасць на вынік, а таксама забяспечыць умовы для далейшага развіцця ў гэтым пытанні.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Каментарый у тэму

Канцэпцыю інфармацыйнай бяспекі плануецца зацвердзіць на наступным тыдні

Аб гэтым па выніках пасяджэння Савета бяспекі Беларусі расказаў журналістам дзяржаўны сакратар ведамства Станіслаў ЗАСЬ.

Станіслаў Зась перакананы ў неабходнасці прыняцця Канцэпцыі і актуальнасці тэмы, больш за тое, у дакуменце вырацаваны адзіныя погляды на забеспячэнне інфармацыйнай бяспекі краіны. Да гэтага часу такога не было: кожнае ведамства і падкантрольная спецыялісты выбудоввалі работу зыходзячы з уласнага разумення, як гэта павінна працаваць, а цяпер усё пункты гледжання былі аб'яднаны. У выніку такое адзінае бачанне было прапанавана на пасяджэнні Савета бяспекі для зацвярджэння.

«Увогуле, атрымалі падтрымку. Гэта самы галоўны вынік сённяшняга пасяджэння Савета бяспекі», — падкрэсліў дзяржсакратар. Гэта важна і з той прычыны, дадаў ён, што грунтуючыся на гэтай Канцэпцыі, можна фарміраваць нарматыўна-прававую базу, выбудовваць сістэмную работу ў дзяржаве.

Акрамя таго, у дакуменце змяшчаецца шэраг канкрэтных мэтавых устаноўак, каб больш эфектыўна забяспечыць інфармацыйную бяспеку. Пра гэта таксама гаварылі на сённяшнім пасяджэнні. У прыватнасці, гаворка ішла пра больш поўную, актыўную работу дзяржаўных органаў у інфармацыйнай прасторы.

На пасяджэнні асабліва адзначалася неабходнасць у больш актыўнай рабоце ў інтэрнэце. На думку Станіслава Зася, гэта асобная сфера дзейнасці.

Дарэчы, важная тэма, якая прагучала, — абарона традыцыйных каштоўнасцяў і асноў грамадства. Гэтай тэме прысвечаны цэлы раздзел у Канцэпцыі інфармацыйнай бяспекі. «Гэта прапануецца лічыць адным з галоўных аб'ектаў для абароны на інфармацыйнай прасторы», — падкрэсліў ён.

Шэраг прапанов быў выказаны менавіта па гэтым кірунку, вывучаецца неабходнасць прыняцця асобнай праграмы па захаванні традыцыйных каштоўнасцяў і асноў грамадства.

Закраналася і кібербяспека, але шырока яна не абмяркоўвалася. Дзяржсакратар звярнуў увагу, што ў нас у краіне не было такога тэрміна, а ў Канцэпцыі ён з'явіўся.

У Канцэпцыі з'яўляюцца іншыя новыя паняцці і катэгорыі. Напрыклад, упершыню прымяняюцца паняцці «інфармацыйны нейтралітэт» і «інфармацыйны суверэнітэт». Паводле слоў дзяржсакратара, гэта вельмі важныя мэтавыя ўстаноўкі, гэтаму прысвечаны цэлыя раздзелы. Такім чынам Беларусь заяўляе ўсяму свету, што наша краіна самастойна будзе вызначаць правілы распаўсюджвання і выкарыстання інфармацыі, будзе абараняць свой інфармацыйны суверэнітэт і захоўваць нейтралітэт у гэтай галіне. Укараненне і ўздзеянне на інфармпрасторы іншых дзяржаў выключана.

Паводле слоў дзяржсакратара, на наступным тыдні Канцэпцыя інфармацыйнай бяспекі будзе афіцыйна зацверджаная і апублікаваная.